

L'empareda legal de la privatització sanitària

Les Corts Valencianes tramiten en aquests moments la llei d'ordenació sanitària, una normativa que el PP ha elaborat per redissenyar tot el sistema públic de salut valencià en la qual es regula legalment la presència del sector privat. Oposició, sindicats i professionals denuncien que el PP vol així donar cobertura legal a la progressiva privatització del servei sanitari que va iniciar fa set anys.

Després de més d'un any d'ajornaments, el Consell ha enviat finalment a les Corts Valencianes la normativa que ha de regular tot l'entramat del sistema públic de salut del País Valencià: la llei d'ordenació sanitària (LOS), en tramitació parlamentària des del passat 18 de setembre. Amb la LOS, el PP dona resposta definitivament a la petició d'un "nou sistema sanitari per al segle XXI" que aquest partit va formular en el seu programa electoral de l'any 1999.

El moll de l'os d'aquest projecte de llei, i la part més criticada per professionals, sindicats i partits polítics, és la consolidació legal de la gestió privada del sistema sanitari públic i la reivindicació de la "competència" com a mecanisme per a millorar la qualitat de l'atenció sanitària. En l'exposició de motius de la llei, es reclama flexibilitzar el sistema sanitari valencià "amb tots els mitjans al nostre abast, tant públics com privats, per posar-los al servei dels ciutadans" i es demana que s'estimule la competència, "autèntica motivació en la millora de la qualitat". I al títol IV, en el qual dissenya l'organització del sistema sanitari, concreta aquesta declaració d'intencions i assenyalava que la gestió "podrà dur-se a terme directament o indirectament, amb mitjans propis o aliens, públics o privats, mitjançant qualssevol entitats admeses en dret, així com a través de la constitució de concessions administratives, consorcis, fundacions, empreses públiques o altres ens dotats de personalitat jurídica pròpia".

En la seua intervenció en el debat sobre la llei, el conseller de Sanitat valencià, Serafín Castellano, va assegurar que aquesta normativa "aprofundeix

responsablement" en les noves formes de gestió i aposta per "la complementarietat entre les formes de gestió privada amb la tradicional gestió directa".

Tota una altra és la valoració de María José Mendoza, portaveu de Sanitat del PSPV a les Corts Valencianes, que fa una crítica demolidora contra aquesta normativa: "Tot apunta al fet que el Govern valencià tan sols ha tingut en compte els grups privats que esperen fer un negoci rendible amb la sanitat." Per a Mendoza, "la LOS obre les portes a la privatització de la gestió sanitària perquè posa en igualtat de condicions la sanitat pública i la privada. D'aquesta manera, culmina la política sanitària que la drete aplica des de fa set anys".

El PP, de fet, ja ha privatitzat alguns serveis de la sanitat pública, amb decisions com ara la d'adjudicar a algunes empreses la realització de la major part de les resonàncies magnètiques que es practiquen als hospitals públics valencians o amb el pla de xoc iniciat l'any 1996, encara en marxa, mitjançant el qual ha signat concerts amb centres privats perquè operen pacients en llista d'espera a la sanitat pública. La valoració del pla de xoc que fan el PP i els socialistes és diametralment oposada. Segons el Partit Popular, ha baixat a la meitat la llista d'espera. Les dades socialistes assenyalen, en canvi, que la llista d'espera actual és la mateixa que la de l'any 1994.

El gran experiment sanitari de la política privatitzadora del Partit Popular és, tanmateix, l'Hospital de la Ribera, a Alzira, un centre inaugurat l'any 1999 com l'estendard de les noves formes de gestió que volia implantar aquest partit, i que a hores d'ara no ha copiat cap altra autonomia. L'Hospital de la Ribera

Serafin Castellano, conseller de Sanitat valenciana. Castellano considera que la nova llei "aprofundeix responsablement" en les noves formes de gestió sanitària i aposta per la "complementarietat entre les formes de gestió privada amb la tradicional gestió directa".

Mendoza: "Les grans beneficiàries de la LOS seran les asseguradores i la indústria farmacèutica"

el gestiona una unió temporal d'empreses amb una "concessió administrativa", una de les fórmules que consagrarà la nova llei, la més polèmica de totes. "L'hospital d'Alzira és obscur des del punt de vista de l'eficiència econòmica i, a més, escapa al control públic. Amb les úniques dades que es coneixen d'aquest hospital, que són les del 1999, podem assegurar que és més car de mantenir que un hospital públic", explica Mendoza.

Amb l'exemple d'aquest centre hospitalari, Mendoza denuncia la "trampa" de la competència: "Les proclames de la competència no es compleixen perquè en realitat se substitueix un monopoli públic per un de privat."

La diputada socialista, a més, creu que el debat sobre la competència és molt antic, i ja va quedar desfasat amb el fracàs de la política sanitària instaurada per Margaret Thatcher. "La introducció

de l'anomenada competència entre serveis, centres i nivells assistencials a l'Anglaterra de l'època Thatcher va provocar un notable empitjorament del funcionament del Servei Nacional de Salut britànic, i va ocasionar una disminució de l'equitat en les prestacions i en l'accessibilitat als serveis", explica.

També per a Rafael Reig, secretari general del Sindicat de Treballadors de la Salut del País Valencià (STS-PV), el debat està viciat. "Els beneficis només poden provenir de dos llocs. D'una major explotació del personal sanitari o de la pèrdua de la qualitat del servei."

La crítica, comptat i debatut, arriba del fet que la llei d'ordenació sanitària valenciana posa en peu d'igualtat el servei públic i el servei privat, a diferència d'altres normatives (com la d'Andalusia o la del País Basc), que subordinen els recursos privats a l'òptima utilització dels públics.

Aquest és, precisament, el punt central de la valoració que fa Álvaro Bonet, president de l'Associació Ciutadana per a la Defensa de la Salut al País Valencià. Per a Bonet, aquesta llei té aspectes positius perquè modifica algunes estructures que s'havien quedat obsoletes, com ara l'organització territorial de l'assistència o alguns òrgans de direcció, però considera molt negatiu que es posen en peu d'igualtat els recursos públics i els privats: "Estem decidits a acceptar una gestió diferent a la clàssica, però no el model Alzira ni el de les resonàncies magnètiques." Bonet arremet especialment contra una de les possibles formes de privatització que introdueix la llei, la concessió administrativa, que permet que, com en el cas de la Ribera, una empresa privada s'encarregue de tota l'atenció sanitària en una comarca.

Aquesta no és l'única innovació qüestionada d'aquesta normativa. El projecte de llei d'ordenació sanitària regula tot l'entramat de la sanitat valenciana, des dels organismes que la regiran fins als mecanismes per garantir-ne la qualitat. L'òrgan encarregat de la gestió del servei serà l'Agència Valenciana de la Salut, un ens autònom dependent de la Conselleria de Cultura similar a l'antic Servei Valencià de Salut que va crear l'administració socialista l'any 1987. També es veurà modificada la composició de l'òrgan consultiu per excel·lència, el Consell de la Salut del País Valencià. Amb el nou projecte, s'hi redueix la participació dels ajuntaments i de les organitzacions de consumidors, i augmenta la de les organitzacions empresarials, els sindicats i la Generalitat. Dins del consell d'administració de l'Agència Valenciana de la Salut també augmenta la representació de la Generalitat. A més, hi entraran representants empresarials, tant de les organitzacions patronals com del sector sanitari.

Unes altres novetats d'aquesta llei, les més publicades pel Partit Popular, són la garantia de no-demora en l'atenció sanitària i la creació d'un institut d'acreditació i de qualitat per controlar l'adequada prestació de serveis. Amb el Pla de garantia de no-demora en l'assistència, l'administració es compromet a fer en un temps determinat tant les

proves diagnòstiques com els tractaments. El límit de temps, que no concreta la llei, serà fixat "amb la participació de les societats científiques". Superat aquest termini, l'administració es compromet a finançar el servei "al centre sanitari que lliurement elegirà el pacient". El PP presenta aquesta mesura com la manera d'eliminar les polèmiques llistes d'espera, mentre que l'STS-PV el veu com una via per a desviar fons cap a la sanitat privada: "Aquesta garantia de no-demora pot suposar el desviament de recursos cap a la sanitat privada, si l'administració sanitària no assumeix, així mateix, el compromís de dotar dels recursos necessaris els serveis de titularitat pública."

Més polèmica és la regulació dels mecanismes per a garantir la qualitat. El PP considera que amb l'institut d'acreditació i de qualitat garanteix que es done un servei adequat. Bonet, en canvi, creu que no hi ha garanties: "L'institut d'acreditació és una còpia dels models anglesos, però ara no hi ha cap sistema d'avaluació fiable al País Valencià. L'hospital d'Alzira, per exemple, no disposa d'un sistema amb el qual la conselleria pugui avaluar els resultats d'acord amb estàndards internacionals. Hi ha moltes incògnites: com li arriben les dades a l'institut? com les avalua?"

Bonet assegura que "com assenyalava l'experiència, la Conselleria sempre acaba triant la iniciativa privada", i Mendoza fa un repàs de les empreses que més es poden beneficiar amb la llei d'ordenació sanitària. "Aquesta llei -diu- afavorirà essencialment les asse-

Dalt, Hospital de la Ribera, a Alzira, estendard de la política privatitzadora dels serveis d'atenció sanitària del PP. Al costat, imatge de la Fe de Valencia, que, segons l'oposició, la Generalitat ha deixat degradar.

RAFA GIL / VICENTE A. JIMÉNEZ

guradores, ja que per elles mateixes són incapaces d'augmentar quotes de mercat, i la indústria farmacèutica. Amb l'últim pacte sobre fàrmacs, s'ha reduït molt poc el marge de beneficis d'aquesta indústria. El País Valencià és el que més gasta per ciutadà en fàrmacs. Re-

presenta el 30% del total de la despesa sanitària, quan el 1995 era el 24% del total. A més, hi ha una part del capital que vol entrar en la provisió de serveis sanitaris."

Miquel Calvet

SERVIM A DOMICILI A TOT ESPANYA
www.terraverda.com

Arquebisbe Mayoral, 20 - 46002 València
Tel. 963 522 851 - Fax 963 512 904

* Salut natural *

HERBES, TES I COMPLEMENTS
Ω
ALIMENTS DE CULTIU ECOLÒGIC
Ω
MEDICINA NATURAL
Ω
COSMÈTICA NATURAL

MACROBIÒTICA
Ω
FLORS DE BACH
Ω
ALIMENTACIÓ PER A
DIABÈTICS
I CELÍACS